

1. Kontaktperson

Förnamn	Mika
Efternamn	Varpio
Telefonnummer	050 533 3880
E-post	mika.varpio@aistimaa.fi

2. Fullmäktigemotion

Skapad, datum	02.1.2025 9.11
Rubrik	Rådgivningstjänst till Gamla stan i Borgå
Fullmäktigemotion	Gamla stan är Borgå stads kronjuvel och ett viktigt turistmål för staden. Områdets betydelse för stadens image och attraktionskraft är obestridlig. Detta syns bland annat i en utredning för år 2024, där gamla stan fastslogs som stadens viktigaste turistmål. Enligt utredningen uppgår områdets varumärkesvärde till hela 755 miljoner euro. Området lockar inte bara turister utan även nya invånare och företag, vilket gör att det är av största vikt att bevara och utveckla området. Gamla stan ett unikt kulturarvsobjekt och samtidigt en levande stadsdel med cirka 600 invånare och ett mångsidigt antal företag och sammanslutningar. Bevarandet av området kräver en balansering mellan att värna om det historiska värdet och att ta hänsyn till invånarnas och aktörernas praktiska behov. Utmaningar i renoveringsbyggande och anvisningar De bygganvisningar som utarbetades 2018 innehåller särskilda bestämmelser i detaljplanerna för gamla stan och den utgör en god grund för utvecklingen av området. Trots att anvisningen är heltäckande når anvisningens innehåll inte alltid invånarna och många är osäkra på vilka åtgärder som kräver tillstånd. Denna osäkerhet kan leda till två problematiska situationer: 1. Invånarna hamnar i en komplicerad och dyr tillståndsprocess även vid mindre reparationer. 2. Vissa vidtar åtgärder utan tillstånd för att undvika byråkrati och kostnader. Inget av alternativen stöder intressena för staden, invånarna eller gamla stan. Dessutom har byggnadstillsynen instruerat invånarna att anställa utomstående konsulter, vilket ökar kostnaderna och komplexiteten även för de minsta projekten. Detta försvårar dialogen mellan staden och invånarna och ökar den ömsesidiga frustrationen. Förslag: Rådgivningstjänst för gamla stan Borgå stad bör grunda en rådgivningstjänst som fokuserar på gamla stan och eventuellt även Empire-Borgå. En person som erbjuder rådgivning kan

till exempel fungera med beteckningen som en rådgivare för området, som traditionsmästare, rådgivande arkitekt eller renoveringsrådgivare. Uppgiften bör skötas av en sakkunnig på stadens lönelista och som hör till de anställda inom stadens planläggningsavdelning för att han eller hon ska ha tillräcklig officiell ställning och befogenhet att sköta sitt uppdrag.

Målen för rådgivningstjänsten:

- Stöd med låg tröskel: Sakkunnig hjälp vid renoverings- och byggprojekt av alla storlekar i planeringsskedet, t.ex. under idégivning och beredning av projektets inledande skeden.
- Proaktiva råd: Tydliga anvisningar och stöd i behandlingen av tillståndsärenden, det praktiska genomförandet och ansökan om byggnadsunderstöd.
- Värnande om kulturarvet: Att säkerställa historiskt och arkitektoniskt lämpliga lösningar för att bevara områdets värdefulla byggnadsarv.
- Främjande av samarbete: En smidigare dialog mellan byggnadstillsynen, invånarna och aktörerna.

Exempelmodell från renoveringsrådgivningen i Raumo

Borgå kan ta modell av renoveringsrådgivarens verksamhet i Raumo stad. Till ansvarsområden för renoveringsrådgivaren i Raumo hör bland annat renoveringsrådgivning för byggnadsbeståndet i gamla stan i Raumo, stöd för tillståndsprocesser, utarbetande av restaureringsanvisningar och rådgivning i anslutning till ansökan om byggnadsunderstöd. Denna verksamhetsmodell kan tillämpas på behoven i Borgå med beaktande av stadens särdrag och mål.

Ekonomiska och kulturella konsekvenser

Även om rådgivningstjänsten skulle medföra kostnader kan felaktiga reparationer och historiskt olämpliga lösningar bli betydligt dyrare på lång sikt. Sådana fel kan försvaga gamla stans unika utseende och kulturhistoriska värde, vilket skulle vara en förlust inte bara för områdets invånare utan också för hela staden. En rätt genomförd rådgivning skulle stödja att gamla stan bevaras som en livskraftig och lockande del av Borgå stad.

Slutligen

Rådgivningstjänsten är en investering i Borgås framtid, som skulle stärka stadens varumärke, öka invånarnas nöjdhet och stödja en hållbar utveckling i gamla stan. Det skulle också vara ett konkret steg mot en mer fungerande och invånarvänlig byggnadsprocess.

Svar på fullmäktigemotionen, Rådgivningstjänst i Gamla stan i Borgå

Tillstånds- och tillsynsnämnden 10.06.2025 § 68

Beredning och tilläggsuppgifter:
byggnadstillsynschef Miia Hento, 040 182 3894,
miia.hento@porvoo.fi

Mika Varpio har 2.1.2025 (behandlad i fullmäktige 26.2.2025) lämnat in en fullmäktigemotion om att en rådgivningstjänst ska inrättas i Gamla stan i Borgå. Motionstagaren föreslår att Borgå stad borde anställa en rådgivare som ger stöd med låg tröskel, förebyggande råd och anvisningar om byggande och vård av byggnadsarvet i Gamla stan i Borgå.

Byggnadstillsynen i Borgå har en utsedd byggnadsinspektör för Gamla stan i Borgå. Byggnadsinspektören kan nås via tillståndsdisk, per e-post eller telefon. Byggnadsinspektören har också en telefontid som är reserverad särskilt för kundservice, och då kan man kontakta byggnadsinspektören med alla slags frågor om byggandet i Gamla stan i Borgå.

Områdets byggnadsinspektör ger varje vecka förebyggande rådgivning och handledning hos kunderna. Vid behov tar byggnadsinspektören också Borgå museums arkeolog eller byggnadsforskare eller alternativt till exempel en representant för stadsplaneringen med sig till rådgivningsbesöket.

I försökssyfte föreslår vi att områdets byggnadsinspektör i september, oktober och november ska vara anträffbar en dag i månaden på de dagar som meddelas i augusti på en särskilt angiven plats i Gamla stan i Borgå.

Byggnadstillsynschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden föreslår att stadsstyrelsen svarar fullmäktigeledamot Varpio och andra som undertecknat motionen om att inrätta en rådgivningstjänst i Gamla stan i Borgå:

Att anställa en separat rådgivare skulle i huvudsak vara överlappande verksamhet och service. I enlighet med det ovan anförda kan man i Gamla stan i Borgå lätt och snabbt få rådgivning om alla byggprojekt. Eftersom detaljplanen och dess specialbestämmelser förutsätter att man ansöker om tillstånd för en stor del av bygg- och istandsättningsprojekten behöver byggherren i varje fall en kompetent planerare för sitt projekt.

Behandling

Jussi Jaakkola föreslog under behandlingen följande återremitteringsförslag; Tillstånds- och tillsynsnämnden återremitterar tjänsteinnehavarens svar till beredning med följande anvisningar: svaret ska innehålla en mer omfattande och användarupplevelsebaserad analys av byggnadstillsynens verksamhet, särskilt i Gamla Borgå-området. Den nuvarande formen

av svaret ger en ensidig och idealiserad bild av tjänstens funktion, som inte motsvarar många invånares erfarenheter. Särskilt tillgängligheten, tydligheten och rättvisan i rådgivningen har enligt invånarna haft betydande brister. Att bortse från dessa erfarenheter undergräver tillförlitligheten i myndighetsverksamheten och trovärdigheten i tjänstelöftet. I den nya beredningen ska befintlig kundfeedback utnyttjas och det ska öppet utredas hur tjänsten upplevs ur användarnas synvinkel.

Förslaget stöddes av Sanna Kivineva, Riitta Ahola och Alexandra Sundqvist.

Ordföranden konstaterade att det skulle röstas om det understödda återremitteringsförslaget. Ordföranden föreslog att röstningen skulle ske enligt följande: emot återremissförslaget = JA, för återremissförslaget = NEJ. Vid omröstningen avgavs fyra muntliga röster.

Två (2) röstade emot återremissförslaget: Erkki Naumanen (muntligt) och Ilkka Alava (muntligt).

Nio (9) röstade för återremissförslaget: Jussi Jaakkola, Sanna Kivineva, Pia Sågbom, Riitta Ahola, Alexandra Sundqvist, Christer Andersson, Heikki Junes, Pirkko Parjanen (muntligt) och Niklas Montonen (muntligt).

Ordföranden konstaterade att NEJ-rösterna vann och återremitteringsförslaget vann med nio (9) röster mot två (2).

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutade efter omröstningen att återremittera ärendet för beredning enligt återremitteringsförslaget.

Beslut

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutade efter omröstningen att återremittera ärendet för beredning enligt återremitteringsförslaget.

Föredragande, stadsutvecklingsdirektör Dan Mollgren, var frånvarande från mötet under behandlingen av § 68 kl. 19.17 – 19.20.

Tillstånds- och tillsynsnämnden 24.02.2026 § 19

Beredning och tilläggsuppgifter:

byggnadstillsynschef Miia Hento, 040 182 3894,
miia.hento@borga.fi

Enkäten om kundnöjdheten i fråga om byggnadstillsynen vilken beställdes av Finnish Consulting Group var öppen från juni till december 2025. Det kom 108 svar på enkäten. Sex av svaren var från invånare i Gamla Borgå.

Konsulten anser att det låga svarsantalet gör resultatutvärderingen opålitlig.

I november och december hade byggnadsinspektörerna två timmars kundbetjäningstider i Borgåinfo fyra gånger i veckan, på för- och eftermiddagar på tisdag och torsdag. Antalet kunder var en till fem,

med undantag för två tidpunkter. Från och med januari 2026 ändrades kundbetjäningstiderna till två gånger i veckan, tisdag eftermiddag kl. 12-14 och torsdag morgon kl. 9-11.

Byggnadsinspektören för Gamla Borgå har mellan oktober 2025 och januari 2025 svarat på över fyrtio e-postförfrågningar och ett motsvarande antal samtal. Dessutom har antalet proaktiva rådgivande syner varit drygt tio. Utöver dessa har det förrättats syner som hänför sig till beviljade tillstånd.

Byggnadsinspektören är nu anträffbar i Borgåinfo två gånger i veckan utan tidsbeställning. Ungefär var sjätte gång är den jourhavande byggnadsinspektören från Gamla Borgå. Resultaten av kundnöjdhetssenkäten är mycket bra i Borgå och delvis bättre än i jämförelsekommunerna.

Byggnadstillsynschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden föreslår att stadsstyrelsen svarar fullmäktigeledamot Varpio och andra som undertecknat motionen om att inrätta en rådgivningstjänst i Gamla stan i Borgå:

Att anställa en separat rådgivare skulle i huvudsak vara överlappande verksamhet och service. I enlighet med det ovan anförda kan man i Gamla stan i Borgå lätt och snabbt få rådgivning om alla byggprojekt. Eftersom detaljplanen och dess specialbestämmelser förutsätter att man ansöker om tillstånd för en stor del av bygg- och istandsättningsprojekten behöver byggherren i varje fall en kompetent planerare för sitt projekt.

Behandling

Under behandlingen framförde Niklas Montonen följande återremitteringsförslag: Ärendet återremitteras för ny beredning med följande anvisningar: beredningen ska omfatta en riktad enkät till invånarna och fastighetsägarna i Gamla Borgå om hur rådgivningen fungerar, utreda möjligheten att ordna förebyggande och lättillgänglig reparations- och miljörådgivning i området som en kompletterande funktion till tillståndsmyndighetsuppgifterna samt granska alternativa genomförandemodeller, såsom en utsedd rådgivare, regional mottagning eller lättare bedömningar på plats. I beredningen ska Gamla Borgås invånarförening höras, och Gamla Borgås exceptionella kulturhistoriska och imagebildande betydelse för staden ska beaktas.

Förslaget understöddes av Pirkko Parjanen och Jussi Jaakkola.

Ordföranden konstaterade att man skulle gå till omröstning om det understödda återremitteringsförslaget. Ordföranden föreslog att det röstas enligt följande: mot återremitteringsförslaget = JA, för återremitteringsförslaget = NEJ.

Sju (7) röstade mot återremitteringsförslaget: Erkki Naumanen, Charlotta Savin, Heikki Junes, Christer Andersson, Ilkka Alava (muntligen), Riitta Ahola och Pia Sångbom (muntligen).

Fyra (4) röstade för Niklas Montonens återremitteringsförslag: Niklas Montonen, Jussi Jaakkola, Pirkko Parjanen och Sanna Kivineva.

Ordföranden konstaterade att JA-rösterna vann mot förslaget att återremittera med rösterna sju (7) mot fyra (4). Två muntliga röster gavs vid omröstningen.

Beslut

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutade föreslå att stadsstyrelsen svarar fullmäktigeledamot Varpio och andra som undertecknat motionen om att inrätta en rådgivningstjänst i Gamla stan i Borgå:

Att anställa en separat rådgivare skulle i huvudsak vara överlappande verksamhet och service. I enlighet med det ovan anförda kan man i Gamla stan i Borgå lätt och snabbt få rådgivning om alla byggprojekt. Eftersom detaljplanen och dess specialbestämmelser förutsätter att man ansöker om tillstånd för en stor del av bygg- och istandsättningsprojekten behöver byggherren i varje fall en kompetent planerare för sitt projekt.

Föredraganden I stadsveterinär-hygieniker Tiina Tiainen lämnade mötet efter att behandlingen av § 19 påbörjats kl. 17.33.
Ekonomiexpert Riku Muurinen lämnade mötet under behandlingen av § 19 kl. 17.39.

Stadsstyrelsen 09.03.2026 § 61
7/07.03.02/2025

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på Mika Varpios motion om rådgivningstjänst i Gamla stan och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Beslutet justeras omgående.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på Mika Varpios motion om rådgivningstjänst i Gamla stan i Borgå, och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Beslutet justerades omgående.